

1K 11, 20-34 - O Večeři Páně

Zdravím vás bratři a sestry,

jsem rád, že jsem se znovu mohli sejít aspoň takto online. Možná už to dokonce nebude trvat tak dlouho a sejdeme se osobně. Podle posledního rozhodnutí vlády bychom se mohli sejít už dnes, pokud by nás bylo do 15 osob. Tento týden se tedy sejdeme jako starší a budeme řešit, jak to dál udělat v rámci platných opatření.

No ale dnes se ještě setkáváme online. Setkáváme se k bohoslužbě, tedy abychom společně přicházeli k Bohu, modlili se, chválilo ho písněmi a slyšeli ve čtení z Bible a v kázání slyšeli jeho Slovo. No a protože vedle kázání, čtení Písma, modliteb a chval, je neoddělitelnou součástí našich bohoslužeb také **večeře Páně**, rozhodli jsme se i tu takhle online zkusit.

Zatímco kázání, písně i modlitby se dají online realizovat celkem snadno, s večeří Páně už je to trochu složitější. Těžko budeme pít z jednoho kalicha a lámat jeden bochník. Ale nezbyvá než to zkusit. Můžeme ale přece věřit, že navzdory vzdálenostem mezi námi je to hlavně **jeden Duch, který nás spojuje**. A tak každý jsme na jiném místě, budeme pít jiné víno a jíst jiný chléb, ale přesto budeme slavit jednu večeři Páně v jednom Duchu svatém jako jedna Kristova církev.

No a když už budeme slavit Večeři Páně takto zvláště, říkali jsme si s Martinem, že je to dobrá **příležitost k zamyšlení**: proč vůbec křesťané Večeři Páně praktikují a co se to během ní vlastně děje? Má tato tradice stará jako církev sama nějaký skutečný dopad pro nás, křesťany žijící ve 21. století? Nad tím bych se dnes v kázání chtěl zamýšlet.

Průvodcem mi v tom bude dobře známý text, který se často čte při Večeři Páně: **1K 11,20-34**

Ač to tak možná na první pohled nemusí vypadat, Večeře Páně je svátost nabytá významy. Budu snažit ukázat, že zasahuje hluboce do celého našeho křesťanského života. **Daniela Migliora**, současný americký teolog to vyjádřil takto:

“Ve slavení večeře Páně je vyjádřena celá škála křesťanského života v čase: vzpomínka na ukřižovaného Pána, předběžné zakoušení jeho přítomnosti zde a nyní skrze působení Ducha a naděje na rychlý příchod boží vlády spravedlnosti, svobody a pokoje v její plnosti.”

Jinými slovy, na význam **večeře Páně se můžeme dívat v jakýchsi třech rozměrech** - (1) připomíná významné události minulosti, (2) ovlivňuje náš současný stav a (3) přináší naději pro budoucnost. Je to tedy událost, která nějak zasahuje celek našeho života. Postupně se tedy podíváme na všechny tyto rozměry večeře Páně.

VEČEŘE PÁNĚ PŘIPOMÍNÁ DŮLEŽITÉ UDÁLOSTI MINULOSTI

V první řadě si tedy při večeři Páně připomínáme důležité události, na kterých stojí naše víra. Už jen sám fakt, že ji ustanovil sám Kristus v předvečer ukřižování, je toho důkazem. Přímo jakoby **navazujeme na poslední setkání učedníků s Ježíšem** před jeho ukřižováním. A Pavel tohle v přečteném textu připomíná křesťanům v Korintu, když jim píše:

“Já jsem přijal od Pána, co jsem vám také odevzdal: Pán Ježíš v tu noc, kdy byl zrazen, vzal chléb, ²⁴vzdal díky, lámal jej a řekl: ‘Toto jest mé tělo, které se za vás vydává; to čiňte na mou památku.’ ²⁵Stejně vzal po večeři i kalich a řekl: ‘Tento kalich je nová smlouva, zpečetěná mou krví; to čiňte, kdykoli budete pít, na mou památku.’”

Proto tedy i my lámeme chléb a společně ho jíme, proto společně pijeme víno z kalicha, protože tak to činil Kristus se svými učedníky a **nařídil, aby tak činili i dál**. Slavením večeře Páně se tak připojujeme k učedníkům a navazujeme na ten večer, kdy jim to Ježíš přikázal. Říkáme tím, že i my jsme Kristovi následovníci, i my s ním chceme sedět u jednoho stolu.

Ježíš říká, že to činíme **na Jeho památku**. A tak to děláme, protože proto tady přece církve je, aby připomínala světu, že On přišel, žil mezi námi lidmi, byl kvůli nám lidem a lidmi zabit, a třetího dne vstal z mrtvých. Chceme světu a sobě připomínat, že Bůh se rozhodl jít člověku na dosah. Bůh se přímo vydal do rukou nás lidí. Boží syn se vydal na milost a nemilost lidské zlobě, strachu a nenávisti, aby nás lidi právě od tohoto zachránil.

A Večeře Páně je názornou a **hmatatelnou demonstrací téhle skutečnosti**. A tak tento chléb je jeho tělo, které nám vydal do rukou a nechal ho našima rukama lámat. A tohle víno je krev božího Syna, která se prolévala za nás a kvůli nám, abychom mohli být očištěni.

Připomínání toho, co pro nás Bůh vykonal ale není křesťanský vynález. Jak možná víte, učedníci ten večer společně s Ježíšem **slavili sederovou večeři**, která má připomínat vyvedení izraelského lidu z Egypta. Židé si právě touto oslavou připomínali mocné činy Hospodina, který svůj lid vyvedl z otroctví a přivedl je do svobody v nové zemi. Izraelci si

připomínali, že Hospodin je jejich Bůh a oni jsou jeho lidem, tedy že Hospodin stojí pevně na své smlouvě se svým lidem.

A právě při této oslavě Ježíš říká, že tento kalich je **nová smlouva** zpečetěná jeho krví. S Kristem a jeho smrtí a zmrtvýchvstáním přišlo něco nového. Bůh v Kristu zahrnul do své smlouvy všechny lidi, nejen Židy, ale i pohany, a tedy i nás. Proto přistupujeme k večeři Páně, protože chceme být součástí téhle nové smlouvy. Chceme pokračovat v příběhu, který začal v ten večer, kdy byl zrazen.

VEČEŘE PÁNĚ MÁ VLIV NA NÁŠ SOUČASNÝ STAV

Křesťanská víra ale není jen o vzpomínání na minulost. Je to **víra, která volá ke změně tady a teď**. A tak i večeře Páně není jen o minulých událostech. Ovlivňuje náš život dnes a tady. Přečteme-li znovu pasáž z listu Korintským, můžeme si všimnout, že Pavel reaguje na nějakou konkrétní situaci Korintských křesťanů. Upozorňuje je na to, že jejich slavení večeře Páně se tomu původnímu záměru v mnohém vzdaluje.

“²⁰Když vy se však shromažďujete, není to už společenství večeře Páně: ²¹každý se dá hned do své večeře, a jeden má hlad, druhý se opije. ²²Což nemáte své domácnosti, kde byste jedli a pili? Či snad pohrdáte církví Boží a chcete zahanbit ty, kteří nic nemají? Co vám mám říci? Mám vás snad pochválit? Za to vás nechválím!”

Korintané nejspíš slavili večeři Páně tím, že se sešli ke společnému stolu, každý si ale přinesl vlastní jídlo a to si také snědl. Jedni tedy měli hodně, druzí málo. Asi nás nepřekvapuje, že takové chování Pavel kritizuje a naopak vybízí k opaku:

“³³A tak, bratří moji, když se shromažďujete k společnému stolu, čekejte jeden na druhého. ³⁴Kdo má hlad, ať se nají doma, abyste se neshromažďovali k odsouzení.”

Podle Pavla nás má večeře Páně vést k vzájemné ohleduplnosti, solidaritě a lásce. Společenství bratří a sester, které se schází u jednoho Kristova stolu, je společenstvím, kde se **mažou rozdíly mezi lidmi** a to jak sociální, ekonomické nebo rasové - všichni si jsou u takového stolu rovni. V takovém společenství se může každý cítit bezpečně, každý je přijímán, každý je milován.

Takové společenství si totiž uvědomuje, že je to **Bůh, který nás nejdříve pozval do vztahu** plného přijetí, milosrdenství a lásky a dal nám úkol takové vztahy budovat i mezi sebou. A k tomu nám má být pomocí právě i společná oslava večeře Páně, při které jeden

druhému podáváme chléb a víno a symbolicky tak **sytíme jeden druhého**. Vzájemně sloužíme a staráme se o to, aby druhý nezůstal nenasycen, a to jak fyzicky, tak duševně a duchovně.

Dostávám se k otázce, **kdo k večeři Páně smí přistupovat**. Je zvláštní, že církve vždy řešila a i dnes stále velmi řeší, aby někdo nepřistupoval ke stolu Páně, pokud by neměl. Myslím, že tomu tak je právě kvůli Pavlovým slovům o odsouzení nehodného, který přijímá.

“²⁷Kdo by tedy jedl tento chléb a pil kalich Páně nehodně, proviní se proti tělu a krvi Páně. ²⁸Nechť každý sám sebe zkoumá, než tento chléb jí a z tohoto kalicha pije. ²⁹Kdo jí a pije a nerozpoznává, že jde o tělo Páně, jí a pije sám sobě odsouzení.”

To jsou silná slova a není divu, že vedou k otázce, komu tedy dovolit přijímat a komu ne. Jenže mají nás k takovému přemýšlení vést? Pavel říká: *“nechť každý sám sebe zkoumá!”*, **ne zkoumejte jeden druhého**. Je na každém z nás se při večeři zastavit a ptát se, “jsem hoden?”

Ale kdo je hoden? Když jsem se stal křesťanem, bylo pro mě matoucí, když jsem z kazatelny slyšel: “přistupovat k večeři může ten, kdo vyznává Ježíše Krista jako svého Pána a spasitele, byl pokřtěn a nežije v žádném vědomém hříchu.” Přiznám se, že poslední části jsem vůbec nerozuměl. Nežije v žádném vědomém hříchu? Vždyť proto tu jsem - uvědomil jsem si vlastní hříšnost, vyznávám, že nemohu žít bez milosti Boží - a nyní mám s jistotou tvrdit, že nežiji v hříchu?

O ničem takovém ale Pavel nepíše. *“Kdo jí a pije a nerozpoznává, že jde o tělo Páně, jí a pije sám sobě odsouzení.”* Tedy ten, **kdo vidí chléb a víno a rozpoznává tělo Páně**, kdo láme chléb a vidí lámané tělo Kristovo za své hříchy, kdo pije víno a vidí krev Kristovu prolitou za své viny - **ten je hoden**.

Krásný citát od **Jana Kalvína** zní: *“(Večeře Páně) není ustavena pro dokonalé, ale pro mdlé a chabé (v originále imbeciles et debiles), aby v nich probouzela, podněcovala a cvičila víru a lásku a nedostatky obou napravovala.”* A podobně v **heidelberském katechismu** můžeme číst: *“Večeře Páně není pro vzorné za odměnu, ale pro všechny, ‘kdož se pro své hříchy sami sobě nelíbí, a přece se dověřují, že jim jsou odpuštěny a že jejich ostatní mdloba je přikryta Kristovým utrpením a jeho smrtí; a také touží po tom, aby jejich víra byla více a více posilována a jejich život byl lepší.’”*

Večeře Páně tak má být **pomocí naší nedověře**, posilovat našeho ducha, abychom mohli opravit rozbité směrovky a vrátit se společně na cestu za Kristem. **Miloš Rejchrt** shrnuje: *“Nemocný ať užívají léky a hříšník ať užívá večeře Páně.”*

VEČEŘE PÁNĚ PŘINÁŠÍ NADĚJI PRO BUDOUCNOST

Je tu ale ještě třetí rozměr, a sice naděje pro budoucnost. *“²⁶Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich, zvěstujete smrt Páně, dokud on nepřijde.”*

Při večeři Páně si připomínáme naději, že vše, co zde dnes prožíváme, není končeny stav. **Hospodin ještě neřekl poslední slovo.** Ježíš přijde a přinese na zem království lásky a spravedlnosti.

Večeře Páně má být **radostnou a otevřenou hostinou** a jako taková může být jakousi ochutnávkou té velké hostiny, kterou budeme s Kristem zažívat v nebeském království. V evangeliích Ježíš při večeři ještě říká: *“nebudu již pít z plodů vinné révy až do toho dne, kdy budu pít nový kalich v Božím království.”*

A tak i v současné nejisté situaci, kdy se možná mnoho lidí bojí o svou budoucnost, nebo dokonce už vědí, že je čeká velká krize, může být večeře Páně připomínkou naděje, že ani koronavirus, ani ekonomická nebo jiná krize nemají poslední slovo, že **Bůh je nad tím vším a že Kristus i nad tím zvítězil na kříži.**

A tak se radujme, protože máme důvod k oslavě. Vždyť náš Bůh je dobrý a Kristus žije.

Amen.